

NOVA DOBA

na licejska knjižnica
OKRAJNO GLAVARSTVO v CELJU
policijski oddelk
v Ljubljani

Stane letno 60 Din, mesečno 5 Din, za inozemstvo 240 Din.
Oglasi za *num* višine stolpca 50 p. Reklame med tekstem 1 Din
Posamezna številka stane 1 Din.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo: Strossmayerjeva ul. št. 1, pritličje. Telef. 65.
Upravništvo: Strossmayerjeva ul. št. 1, pritličje. Telef. 65.
Račun kr. poštnege čekovnega urada št. 10.666.

Po petnajst letih.

(Iz govora g. Ivana Prekoršek povodom proslave spomina septemberskih dogodkov l. 1908.)

Ni moj namen, da danes povodom proslave spomina septemberskih dogodkov iz leta 1908 naštevam tu pred Vami posamezne detajle onih junških dejanj, ki jih je zagrešil nad slovensko imovino in nad našimi slovenskimi ljudmi tedaj nad nami gospodujoči nemški in renegatski živeli. Meni se ob spominu na one čase ne gre za naštevavanje teh tolovajstev niti ne za imena onih vodilnih, ki so ta tolovajstva aranžirali. Pretežna večina njih je prišla že do svojega plačila v dnevih prevrata, ko je pred sodbo naroda zbežala v Nemško Avstrijo, oni pa, ki so ostali, uživalo med nami vso zaščito zakona, kakor ga nudi urejena država vsem svojim državljanom. Vsled spremenjenih razmer je v novih priklakah našel marsikdo izmed nekdanj zapeljanih in prodanih, pot nazaj k svojemu narodu, kojemu ga je odtujila tuja sila in strah za kruh. Mi nismo nikogar odbijali in nikogar odvrčali, kdor se je iskreno vrnil, je bil tudi iskreno sprejet. Ne bilo bi prav, ako bi kedaj postopali drugače. V kolikor pa so ostali med nami posamezni Nemci in odpadniki, ki so bili ob prevratu ponižni, krotki in lojalni, zatrjujoč ob vsaki priliki, da se jim ne gre za ničesar drugega ko za mirno gospodarsko delo in življenje — pa so po nekaterih letih začeli zapet drzno dvigati glave, je samo na nas, vkoliko to morejo in smejo. Plačilni list je v naših rokah, in samo od nas je odvisno, kako hočemo mi honorirati tiste, ki hočejo sicer v drugi obliki in po drugih potih nadaljevati delo onih, ki so nas teptali od davnih časov zgodovine vse do onega dneva, ko se je zrušila Avstroogrška in je nekdanje avstrijsko mesto Cilli postalo naše slovensko Celje v svobodni narodni državi Jugoslaviji.

Za potrebno pa smatram, da ugotovimo danes po 15 letih, kaj smo Slovenci tedaj imeli od one jednakopravnosti, ki nam je bila zajamčena v členu 19. avstrijske ustave. Poldrugi milijon so nas našteje avstrijske oblasti — in ta poldrugi milijon duševno razvitega naroda, ki je živelo sklenjeno od Celovca — Št. Ilja do Trsta in Gorice ni bil po predpisih nemške pravice in avstrijskega zakona vreden, da mu da država, koji je plačeval težak denarni in krvni davek, niti jedne same državne slovenske srednje šole. Sedemdeset do stotisoč Nemcev in naših odpadnikov, ki so bili v službah Avstrije in nemškega režima pa je imelo na tem slovenskem teritoriju 21 nemških državnih srednjih šol, o strokovnih in meščanskih šolah ni niti govora, tudi to ni bilo za nas. Naša ljudska šola je bila dvojezična, na važnejša vodilna mesta so prihajali ljudje, ki so se prodali »Schulvereinu« in »Südmarki«. Da je bila v tem pogledu na najslabšem Koroška in zanjo naša Slovenska Štajerska, smatram za dovolj znano, svobodnejše je dihala Kranjska in Primorska, kjer se nemški pritisk še ni toliko občutil, dasi je zavzemal že vse važnejše postojanke za oni veliki odločilni trenutek prihodnosti, ki naj z nami definitivno obračuna.

Pri nas na Štajerskem se je bil nacionalni in gospodarski boj z vso silo in vso ono brutalnostjo, ki je lastna germanski rasi in ki historično odlikuje one janičarje, ki so izdali svoj rod in zatajili svojo kri ter kot nemški piščanci vršili nad nami rebeljsko delo. Bil se je boj vzdolž cele jezikovne severne meje od Dravograda po grebenih Kozjaka preko Špilja, Št. Ilja ob Muri do Radgone. V notranjosti dežele pa so

stala tri silna nemška oporišča, izražena nakratko v imenih »Marburg, Cilli, Pettau« das untersteirische deutsche Dreieck. Poleg teh treh silnih nemških postojank je bila nemška nacionalna in politična posest razširjena po vseh okrajih, nacionalna karta naše zemlje je kazala v plavem morju vse polno ruščih črt in krožkov, to so bili naši slavnoznaní nemškutarski trgi, tesno zvezani kulturno in gospodarsko s svojim glavnim oporiščem. Tak je bil sistem napadanja in osvajanja naše zemlje in naših duš. Bilo je prilike se prodajati in prodati, čast vsem, ki so vztrajali v boju in obrambi. Leto 1918, nam je ves ta naš svet s prav malo izgubo rešilo za večno ter ga teritorialno združilo v veliko, novo svobodno domovino.

Povodom letošnje glavne skupščine Družbe sv. Cirila in Metoda v Ptuj smo govorili o septemberskih dogodkih v Ptuj 13. sept. 1908. Ptuj je sledilo Celje in Ljubljana, kjer so padle prve slovenske žrtve. Nemško nasilje je prestopilo vse meje, rodilo je odpor in vihar ogorčenja celega našega naroda. Povsod so se setavljali nacionalni bojkotni odbori, po mestih, trgih in po deželi smo prirejali bojkotna zborovanja in sejali seme sovraštva proti nemškemu Dunaju. Mnogo gorečega ognja iz teh vročih časov je ugasnilo pod pritiskom razmer in strahom pred nemško silo, vzrastlo pa je iz teh bojev veliko število krepkih značajev in neustrašnih borecev, ki so šli od obrambe dalje, ki so sejali seme revolucije proti onemu Dunaju, ki je pomenil za naš smrt. Mladina je šla brzih korakov dalje, šla je preko lastnih žrtev v osvobojenje svoje in osvobojenje svojega naroda, ki nam je moglo priti samo iz srbskega, danes tudi našega jugoslovanskega Beograda.

Ob spominu na septemberske dogodke iz leta 1908 se nam ne gre za razbite šipe in vsa ona nešteta nasilja, ki smo jih utrpeli tukaj na teh naših tleh. Nam se gre predvsem za to, da ponovno konstatiramo, da smo bili brezpravni hlapci, brez zaščite pred silo in nasiljem nemškega terorja in to ne samo l. 1908., temveč dosledno in vedno vse do tedaj, ko se je zrušila Avstrija ter smo sneli iz naših uradnih poslopij avstrijskega cesarskega orla.

V letih svobode, ki so si jo mnogi izmed nas prav otročje in nezrelo zasanjali, smo to našo temno preteklost, ko nismo bili nič, prehitro in preveč pozabili. V tem smo si pač najbolj podobni in složni vsi brez razlike slojev in stanov, vsi smo veliki v nezadovoljnosti in gdem zabavljanju, v stvarjanju pozitivnem delu v lastni državi pa smo vsi manjši in slabši, kot smo bili nekdanj v razdiranju in obrambi. Kakor nas je vse nekdanj vodila zavest, da pomenimo le to, kar smo si zmožni vstvariti sami z lastnim delom in v boju proti državi, ki ni bila naša, tako hočemo in zahtevamo, da nam danes naj pada vse v naročje iz jugoslovanskih nebes, mi pa stojimo suvereno prekrižanih rok ob strani in zabavljamo v malem in velikem na vse krivice in vse nepravilnosti, ki se gode krog nas. V tem smo mojstri in nedosegljivi junaki. V malem doma v razmerah kraja, kjer živimo, delujemo in se udeležujemo in kakor se že te prelepe besede rodoljubnih spominov imenujejo, nič manjši mojstri in junaki pa nismo tudi v našem javnem udeleževanju v državi. Ni danes na mestu, da bi zašli na politično polje, tuje nam je to, vendar pa moramo iz našega nacionalnega vidika odločno pokazati vso negativnost našega narodnega zastopstva v Beogradu, ki nosi odgovornost za škodo, ki jo v zadnjem času trpimo na narodnem in go-

spodarskem polju. Politika prekrižanih rok in blaznega zabavljanja ne rodi uspehov tudi v narodni državi ne in je kvarna tudi v malem doma.

Do nemške smešnosti — razbitih šip in izlozb smo se že povspeli tudi mi Slovenci v Celju, nismo si še pa znali vstvariti ugleda in respekta s svojim delom in življenjem pred onimi Nemci in renegati, ki žive med nami in od slovenskega denarja tako udobno in brezskrbno, da si vstvarjajo med nami s pomočjo našega slovenskega denarja in oprti na nezavednost naše krvi svojo bojno politično in nacionalno organizacijo proti nam. To je sramota in madež suženjstva, ki si ga po 15 letih ne smemo prikrivati, v tem je za nas in za naše mesto Celje zlo vsega zla, da nismo zmožni in da nam manjka one moralne snage, da si vstvarimo položaj, kakor gre gospodarju v svoji hiši. Nam ni treba ne kamenja, ne narodnega krivka, ki naj prikriva našo slabost in manjvrednost, treba nam le globoke nacionalne in državne svesti, ponosa in one samozavestne doslednosti, ki šče vstvarja narod, pa nam ne bo treba kričati ne proti Beogradu, ne proti Ljubljani.

V mladini je vstalo pred 15 leti novo življenje, mladina je poklicana, da nam prinese onega prerojenja, ki nas bo usposobilo za gospodarje na svoji zemlji in napravilo iz nas narod, ki bo vreden svobode in žrtve, ki so bile za nas žrtvovane.

Politične vesti.

Nezadovoljnost pri radikalih. Nasprotstva v radikalnem klubu trajajo naprej, situacija je zelo kritična. Dne 24. tin. se je sestel radikalni klub, a mnogo poslancev opozicije ni bilo navzočih. Pašič je v svojem ekspoziju naznanil, da bo osebno odgovarjal na Davidovičevu interpelaciji glede Reke. Nejasnosti rapalske pogodbe pa je kriv dr. Trumbič. Pašič je mnenja, da naj se spor, ker pogajanja niso uspela, predloži razsodišču Zveze narodov. Pašič je zahteval, da morajo poslanci, ki podajajo izjave v časopisih proti lastnim ministrom, podati ostavko, zaključil je svoj govor, da ako ne bo discipline v klubu, poda sam ostavko. Poslanec Pavlovič, eden voditeljev nezadovoljnih radikalcev, je izjavil Jutrovemu poročevalcu, da so sklenili nezadovoljni radikalni poslanci, da se sedanja radikalna vlada zruši ter pokliče Protiča, ki bo strmoglavil Pašiča. Radikalcem se vsled njihove brezglave politike vedno bolj maejo tla in ne bo dolgo, ko bodo lastni pristaši pripomogli do padca.

Debata glede interpelacije demokratskega kluba. Javnost z napetostjo pričakuje četrtkovo sejo parlamenta, na kateri se bo razpravljala interpelacija dem. kluba o reškem vprašanju. Šlo se boo za bojno glasovanje opozicije in vladinovec. Opozicija se je spozumela glede enotnega nastopa. Vlada je brez večine, le ako Nemci in Turki odobrijo vladino zunanjo nacionalno politiko, ima prosti prehod na dnevni red. Radikalisti rotijo vse radikalske poslance, naj držijo disciplino. Debata bo na vsak način ostra in burna.

Nov italijanski manever. Na seji italijanskega ministrskega sveta 25. t. m. se je razpravljalo o odgovoru Mussolinija na Pašičevo pismo. Mussolini bo zahteval precizen odgovor od Pašiča, da odgovori pozitivno ali negativno na laške predloge. V prvem slučaju ima slediti sestanek obeh predsednikov, v drugem se izvrši formalna aneksija Reke od strani Italije. Komplikacij se Italija ne straši, zlasti ker ima baje iz Pariza in Londona zagotovilo, da bosta ti dve državi protestirali samo na papirju.

MESTNO GLEDALIŠČE V CELJU.

Repertoar:

28. petek »Marija Stuart.« B.

Angleški politiki o Radiču. Radič je držal v Londonu politično konferenco, na kateri so bili navzoči predstavniki časopisja in politike. Med drugimi je govoril Seton Watson, ki je pokaral Radiča in mu z dolgim razlaganjem dokazal, da se irski slučaj ne more primerjati s Hrvatsko. Radič je učinil veliko pogreško, da je svojo borbo prenesel izven svoje domovine. Konservativni poslanec Chamberlain je primerjal Hrvatsko z Madžarsko ter dokazal, zakaj je Bethlen našel pri finančnih in političnih londonskih krogih pomoč. Angleški interesi so zelo angažovani v madžarskem vprašanju, a Madžarska je nezavisna država, kar Hrvatska ni, Angleška ne želi biti netitelj revolucije v tujih državah. Radič ne sme nikdar računati na tako posredovanje Angleške, ki smatra, da je hrvatsko vprašanje notranja zadeva kraljevine SHS in ki svoje balkanske interese noče žrtvovati Radičevi volji. Konferenca se je končala s polnim neuspehom Radiča, ki hoče, kakor je izjavil, v najkrajšem času odpotovati v Ameriko, da započne tam akcijo, ki na Angleškem ni uspela.

Splošna stavka na Bolgarskem. Po zadnjih poročilih iz Sofije je izbruhnila po ceji Bolgarski splošna stavka. Revolucija se je razširila po vsej severni in vzhodni Bolgariji. Ministrski predsednik Cankov je podal ostavko. Kralj ga je poveril, da sestavi nov kabinet, v katerem radoslavovci ne bodo zastopani; istočasno je podpisal kralj dekret o razpustu parlamenta. Naše notranje ministrstvo je bilo obveščeno, da postane notranji minister tudi vodja makedonskojuvskih Todor Aleksandrov, kar bi pomenilo prekinjenje odnošajev med Jugoslavijo in Bolgarijo. V jako težavnem položaju se nahaja kralj Boris, ki se je hotel že odpovedati prestolu.

Na Bolgarskem zopet red. Vladi se je po najnovejših poročilih posrečilo zmagati protirevolucijo in v južni Bolgariji zopet upostaviti red. Kralj in vlada nista zbežala, kakor se je govorilo.

Zarota na Romunskem. Iz Bukarešte prihajajo vesti, da je romunska vlada razkrila vojaško zaroto, ki se je hotela polastiti državne oblasti. Aretiranih je 25 zarotnikov, med njimi 8 aktivnih generalov.

Revolucionarni pokret v Nemčiji. Situacija na Nemškem postaja vedno opasnejša. Reakcionarni nacionalisti na eni in komunisti na drugi strani pripravljajo puče. Beda narašča. Rekvizijske delavske čete, oborožene s puškami, hodijo na kmete in zasedajo njihove ali shrambe ter odpeljujejo živila. Nemiri v Hamburgu in Berlinu se nadaljujejo. Posebno resen je položaj na Bavarskem. Nemška vlada je v velikih skrbih in namerava še tekom tega tedna proglasiti obsedno stanje ter ukiniti pasivni odpor v Poruhriu. Ako bi izbruhnila komunistična revolucija, pošlje ruska boljševiška vlada posebno armado nemškimi komunistom na pomoč.

Proklamacija o ukinitju pasivnega odpora je službeno objavila nemška vlada danes v sredo. Kapitulacija Nemčije glede pasivnega odpora je izzvala v javnosti splošno presenečenje in razočaranje. »Epoca« piše, da ne veruje več v nemški patriotizem, Nemčije ni več, Francija pa je dosegla svoje namene.

Atentator Rajič obsojen. Prošlo soboto je bil obsojen pri prvostopnem sodišču v Beogradu Milan Rajič, ki je streljal 27. junija na ministrskega predsednika Pašiča pri odhodu iz Narodne skupščine, na 20 let ječe. Pri obravnavi je bilo zaslišanih 40 prič.

Našim cenj. naročnikom »Nove Dobe« poslani smo izpolnjene položnice v svrhu poravnave naročnine od 1. okt. t. l. vnaprej. Obenem prosimo vse zastale naročnike, ki še dolgujejo naročnino, nekateri že po več mesecev, da svoje dolžne svote do 1. oktobra t. l. poravnata blagoviljo, ker so naši stroški prevečji, da bi zamogli naročnino še nadalje odlagati, kar se naj blagovoli pri pošiljanju iste upoštevati, sicer smo primorani s 5. oktobrom brezpogojno list vsakemu neplačniku ustaviti. — Upravništvo »Nove Dobe«.

Narodno gospodarstvo.

Znižanje voznine za vino. Za prevoz vina so se določile sledeče znižane tarife: V notranjem prometu za množino nad 100 met. stotov za vagon do 100 kilometrov 1060 Din, do 200 kilometrov 1820 D, do 300 kilometrov 2450 D, do 400 km 3110 Din, do 500 km 3630 dinarjev. Za izvoz v inozemstvo do 100 kilometrov 650 Din, do 200 km 940 Din, do 300 km 1160 Din, do 400 km 1400 dinarjev, do 500 km 1630 Din.

Prevažanje jesenskega blaga. Po obvestilu direkcije državnih železnic v Zagrebu se bo v najkrajšem času pričelo s prevažanjem sezonskih pošiljatev, ki se ina izvršiti po sledečem redu: 1. nujne vojaške in železniške režijske pošiljatev (režijski premog in prazni vagoni); 2. pošiljatev živega blaga (živevine in svežega sadja); 3. suhe češnje in pekmez; 4. sladkorna repa; 5. drugo kvarljivo blago; 6. prehranjevalni predmeti (žito, koruza itd.); 7. premog; 8. gradbeni material, vojaške in režijske pošiljatev; 9. drva itd. Trgovska zbornica opozarja vse interesirane industrijske in trgovske kroge na ta razpored prevoza transportov. Izvoz svežega sadja, suhih češnje in pekmeza se ima po obvestilu železniške direkcije zaključiti s 1. decembrom t. l.

»Jugoslovanski Vinogradar i Vočara«. Priljubljeni 13. i 14. broj ove dobro uređivane smotre sa slijedećim sadržajem: A. Vesjak: Pseudopeziza Tracheiphila, — Berba, — Još jedan novi način priredjivanja vina, — Sladenje mošta, — Preradjivanje grožđia u hranive tvari, — Na dalje donosi razne vijesti sa domaćeg i stranog tržišta, o vinogradima i berbi, iz vočarstva i vinarstva, pitanja i odgovore i druge kratke vijesti. Pretplata iznosi na godinu Din 50.—, a šalje se na: Uprava »Jugoslav. vinogradara i vočara«, Zagreb, Petrinjska ul. 28.

Dopisi.

Št. Pavel pri Preboldu. Zadnji naš dopisnik se je pa res zelo zmotil, ker je trdil, da imamo mi Sentpavelčani tri samske učitelje in da jih nikdo noče na hrano vzeti. Javnost naj ve, da je pri nas samo eden samski gospod učitelj in ta ima hrano v eni onih gostiln, katere je navedeni gospod dopisnik napadel.

Dobrna pri Celju. Neimenovan Zalčan daroval je tukaj šol. knjižnici 150 dinarjev, za kar se mu izreka tem potom priskrba hvala. — Vodstvo ljudske šole Dobrna pri Celju.

Prosveta.

Lovec, štev 15—16, sta izšli. Prinašata članke: O vidrah in tem in onem; obris lovskega živaloslovja; Strelstvo; iz lovskega oprtnika; ribarska mreža.

Zdravje, Marčeva in aprilova številka prinašata zelo koristne in zanimive članke kakor, Druga zapoved o zdravju, Nalezljive bolezni, Seksualno vzgajanje, Pomen vode za življenje in zdravje, O vodnjakih, Zdravje učencev in duševno delo, Zastrupljenje s kamešno sodo. Knjižici priporočamo vsem brez izjeme.

Dnevna kronika.

Smrtna kosa. Umrl je pri Sv. Antonu na Pohorju oče g. prof. Fran Mravljaka, veleposestnik g. Mravljak v vlsoki starosti. Pokojnik je bil dolgo dobo let župan ondotne občine, bil je kremenit značaj in neustrašen narodnjak. Bodi mu ohranjen časten spomin, preostalim naše sožalje!

Umrl je v Zalcu g. Jernej Košar, orožniški stražmojster v pokoj in posestnik v 69. letu starosti. Pogreb bo v četrtek 27. tm. ob pol 5. uri. N. v m. p.!

Umrl je v soboto podpredsednik Narodne banke Marko Stojanovič, najstarejši beograjski odvjetnik in eden najuglednejših beograjskih meščanov.

Prvi spomenik v Mežiški dolini. Hrabremu borcu poročniku Francu Malgaju se bo odkrila 6. maja 1924. leta spominska plošča tik trga Guštanja. — Trg Guštanj je še danes zagrizeno nemško gnezdo, akoravno je v njem 99 odstotkov slovenske krvi. Le peščica je narodnih ljudi, zavednih Slovencev, ki kljubujejo tej zagrizenosti in drže ponosno jugoslovanski prapor kvišku. — Ta peščica zavednih Slovencev, ki ve ceniti osvoboditev izpod tujega jarma, in ki ve, da jo je osvobodil junak France Malgaj, ki je prelil svojo kri, na naših tleh, je ustanovila odbor za Malgajev spomenik v Guštanju, ki pobira prispevke širom naše kraljevine, da mu bo s tem mogoče izvesti častno a težko nalogo in postaviti junaku-osvoboditelju primerno spominsko ploščo ali celo spomenik. — Dne 5. maja pa mora odkritje te plošče združiti v veličastni manifestaciji tik ob meji vse sloje, brez razlike stranke, da pokažemo bratom onstran meje združeno jugoslovensko armado, ki bo nekoč prinesla tudi njim odrešenje. — Treba bo še mnogo junakov Malgajev, da osvobodimo našo Gorisko, da se bomo izprehajali ob naši bistri Zili in pili njeno vodo. — Mihec in Jakec na pročelju tržaš. magistrata težko čakata, da jima zasvira na trgu jugoslovanska himna. — Vse te misli morajo biti združene v krepko voljo na dan odkritja spominske plošče junaku Malgaju. — Vse korporacije, društva, prosimo, da se udeležijo naše slavnosti in da nam sporočijo do konca marca 1924. leta svojo udeležbo, da bo tako odboru za Malgajev spomenik omogočeno, poskrbeti posebne vlake z ugodnim voznim redom. — Pozivljamo nadalje vse Malgajevce borce, da se pisanim putem javijo odboru za Malgajev spomenik v Guštanju, kajti na dan odkritja Malgajevce plošče bodo zopet nastopili kot Malgajevce čete. — Prosimo, naj ta dopis priobčijo tudi ostali listi v državi.

Iz seje Višjega šolskega sveta dne 20. tm. V področju mariborske oblasti so se izvršila na bivšem Sp. Štajerskem sledeča učiteljska imenovanja: Za nadučitelje: v Šmartnem v Rožni dolini Vinko Požar, strokovni učitelj na meščanski šoli v Vojniku, pri Sv. Jerdertu Drago Vidmar, učitelj na Kalobju, pri Sv. Janžu na Dravskem polju Fr. Martinc, začasni učitelj istotam, na Ptujski gori Sim. Kerbler, učitelj istotam in na Blanci Viktor Bregant, učitelj v Rajhenburgu. Kot učitelji, ozir. učiteljice so bili imenovani: za Novo cerkev Fr. Rejec, učitelj v Vojniku in Marija Čuček, začasna učiteljica v Novi cerkvi, v Henini Ferd. Podržaj, začasni učitelj istotam, v Hraštniku Marija Jenko, pri Sv. Lenartu nad Laškimi Marija Mavrin, v Jarenini Angela Strajšek, pri Sv. Marku niže Ptuja I. Gabrijelečič-Praportnikova in pri Sv. Vidu niže Ptuja Hinko Klenovšek.

Imenovanja v vojaški službi. Za podporočnike so imenovani sledeči gojenci nižje vojne akademije: V pehoti: Branimir Kešuc (kralj. garda), Vladimir Rogoz (10. pp.), Fran Rebernik (kralj. garda), Pavel Sič (46), Josip Černe (15) Nikola Mikec (pom. akad.), Dragotin Dolanski (40), Vekoslav Bajec (45), Mirko Baljak (pom. akad.), Anton Pintar (40), Viktor Kocbek (45), Vladimir Kren (35), Krsto Engelmann (17), Heribert Streha (15), Jakob Zerer (11), Vladislav Sobek (10), Rudolf Normalj (pom. akad.), Rudolf Lederer (5), Dragotin Solar (4), Adolf Sendl (17), Jakob Svetič (26), Viktor Bradač (7). V artiljeriji: Oskar Bertal (pom. akad.), Rudolf Fenc (I.), Franc Kozjak, Ivan Čerin in Slavoljub Piki (pom. akad.), Marijan Žmavec (IV.), Čiril Peče (drav. art. brig.), Ivan Lovrič (konj. art.), Dragotin Kempf (5), Fran Derkos in Aleksander Elsner (dr. art. brig.), Sergij Ulčakar (pom. akad.), Ivan Streker (vrb. art. brig.), Ivo Vidmar (4). V konjici: Vladimir Gradnik. V inženjeriji: Branko Suster (tel. šola I), Ivo Božič (4), Boris Vilfan (pom. akad.), Vladimir Skarlovič (tel. šola). Novo imenovanim podporočnikom naše jugoslovanske vojske najiskrenejše čestitke in obilo vojaške sreče!

Nemška gimnazija v Ljubljani. Svoj čas smo poročali, da je vlada dovolila Nemcem, da se osnuje v Ljubljani nemška gimnazija in se otvoril prvi razred, če se prijavi 30 učencev. Termin je sl-

cer že potekel, vendar bodo radikali svojim zaveznikom radi podaljšali rok. Žalostno je to dejstvo, zlasti ker je bila nemška gimnazija pred par leti uknjena. Seveda, pripomni »Jutro«, je bil takrat drug minister in drug režim.

Ožje volitve v ljubljansko zdravniško zbornico so se vršile dne 24. tm. in sicer med nemškima kandidatom dr. Ipavcem iz Maribora in dr. Draschom iz Maribora ter med slovenskima kandidatom dr. Benjaminom Ipavcem in dr. Viktorjem Kacem. Izvoljena sta bila oba slovenska kandidata s 173 in 147 glasovi, dočim sta ostala nemška kandidata s 56 in 62 glasovi v manjšini.

Princ Petar Njeguš v Beogradu. Princ Petar Njeguš se je nastanil v Beogradu v hotelu »Palace«. Uredniku »Preporoda« je izjavil, da je zelo zadovoljen v Beogradu, ki bo postalo eno najlepših mest. On da je samo vojak, ki je na razpolago kralju. »Kakor kralj hoče«, so bile njegove besede, katere je večkrat ponovil. V politiko se ne vmešava. Dne 24. tm. je posejil princ Pašiča. Pripeljal se je v dvorskem avtomobilu, ki mu ga je dal kralj na razpolago.

Utopljenko so potegnili pri Rudečem bregu iz Drave ter jo pokopali na pokopališče v Breznu ob Dravi. Neznanka je mlada deklica in kakor soditi po obleki iz boljših krogov.

Samomor. V torek se je obesila 47 letna Matilda Goričar, posestnica v Lajtersperku pri Mariboru. Našli so jo viseti na zelo tenki vrvi.

Mislinska podružnica SPD. v Slovenjgradu poroča, da se »Turistovski dan« na gori Urški s 27. sept. tl. zatvori.

Smrtna kosa. V ponedeljek je umrl v ljubljanski bolnici Valentin Ačkun, posestnik in gostilničar iz Hraštnika, v starosti 69. let.

Komanda za obrambo Beograda se ustanovi meseca oktobra namesto sedanjega komande mesta. Poveljnik komande bo general z naslovom guverner, kateremu bodo podrejene vse garnizije v Beogradu in okolici.

Na sodnih se sme uporabljati samo državni jezik. Tako je z ukazom odločilo ministrstvo pravde. Sodniki in drugi sodni uradniki, ki bi se pri uradovanju posluževali kakega drugega jezika, bodo kaznovani in v slučaju ponovitve odpuščeni. Odredbo ministrstva vsi narodni krogi toplo pozdravljajo, zlasti ker se je pri sodiščih na Štajerskem precej švabčarilo.

Masaryk potuje v Pariz. Po poročilu praških listov potuje predsednik Masaryk 10. oktobra v Pariz, kjer potuje predsednika francoske republike. Spremljal ga bo zunanji minister dr. Beneš.

Sokolsko društvo v Medvodah nam poroča, da je Ministrstvo poljeprivrede i voda na prošnjo preložilo žrebanje od 14. avgusta na dne 20. decembra 1923. Toliko v blagohotno vednost vsem, ki imajo srečke efektne loterije za zgradbo Sokolskega doma v Medvodah! Zdravo! — Odsek za zgradbo Sokolskega doma v Medvodah.

Razne vesti.

Potresni sunki. V soboto zvečer je pretresel mesto Kairo močan potresni sunk. V sibirski provinci Amur je bilo zadnje dni več potresnih sunkov. V me-

stu Pallavsk je trajal potres nad šest sekund.

Za žrtve potresa na Japonskem. Za žrtve potresa, ki je te dni porušil mnoga mesta v Japonski, je te dni naš Rdeči Križ poslal preko japonskega Rdečega križa 5000 švicarskih frankov. Čez nekaj dni se namerava obrniti Rdeči križ na cel narod z apelom, da s svojimi darovi priteče na pomoč nesrečnemu japonskemu narodu, ki je za časa vojne podelil mnoge dobre naše vojski, invalidom in vojnimi sirotam. Duh zahvalnosti napra japonskemu narodu nas silji, da pomagamo tem nesrečnikom. Prispevke pošiljajte Glavnemu odboru Rdečega križa SHS Simina ulica 21., Beograd.

Uživanje mлека je prepovedano na Kitajskem, ker človek nima pravice, da odvzame živalim njihovo hrano, zlasti kravi, ki je splošno koristna domača žival. Kdor prodaja kravje mleko, nima čiste vesti, a oni, ki ga vživa, ni nič boljši od prvega.

Nekaj misli velikih mož o ženi. Plavt: »Ni treba zbirati med ženskami, najboljša ni dosti vredna.« Janez Evangelist: »Našel sem nekaj hujšega od smrti, to je žena.« Grk Heziod: »Žena je zlo, ki ga je ustvaril Jupiter, da bi se osvetil Prometeju«. Bramanske svete knjige: »Kdo je napravil ta hram brezpravnosti, to polje posejano s tišo kapricami, ta kup grehov, to ovčaro, ki preperečuje pot v raj, ta usta pekla, ta jebas poln laži, ta strup, ki ima okus ambrozije, to vrvice, ki veže smrtne na ta bedni svet, z eno besedo, ženo?« Sv. Bonaventura: »Kadar vidite ženo, vedite, daimate pred seboj ne človeško bitje, ne divjo zver, ampak samega hudobca, njen glas je sikanje zmaja.« Schopenhauer: »Žene so nižja ali privlačna bitja, katerih mislija na zemlji je, da osigurajo s svojo privlačnostjo, s katero uplivajo na možke, podaljšanje rase.« Balsac: »Vsi zgledni narodi Grki, Rimljani in vzhodna cesarstva, so držali ženo zaprto. Žena, ki voli, bi se morala sama sebe zapreti.« Murabeau: »Mi sami povzročamo, da bodo žene take, kakor so, zato za nič.« V teh primerih se sicer ne strinjamo z mislimi mož, čeprav so duševni velikani. Zaključujemo s Schillerjem, da se ne zamerimo neznemu spolu: »Spoštujte žene, one prinašajo nebeške rože v zemeljsko življenje, one pletu srečne vezi ljubavi in pod plaščem gracije čuvajo in združujejo s svojo sveto roko večni plamen lepih osrečitev.«

ZAHTEVAJTE V VSEH GOSTILNAH IN KAVARNAH RAČUNSKE LISTKE CMD!

Odgovorni urednik: Lic. Edvard Šimic. Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Priporoča se brivnica **Matija Bukovčan,** Celje — Kralja Petra cesta 27. Prvovrstno britje in striženje las. Sprejema tudi britve v brušenje. 2—1

Zamenjam stanovanje 2 sobi s kuhinjo. Gospodar (Pernovšek) jako vljuden. Najemnina nizka. Plačam prevoz. Koštomaj, brivec

BERSON

Berson je in ostane najboljša kvalitetna znamka. Varuje čevlje, cenejši in trpežnejši je od usnja. Od Vašega čevljarja zahtevajte, da Vam pritrdi Berson gumi-potpnetnike in gumi-podplate.

Telefon štev. 75 in 76

Podružnica

Poštni ček. rač. 10,598

Ljubljanske kreditne banke v Celju

Delniška glavica in rezerve približno **Centrala v Ljubljani** Delniška glavica in rezerve približno
Din 45,000.000— Din 45,000.000—

Ustanovljena leta 1900

Podružnice

Brežice, Črnomelj, Gorica, Kranj, Maribor, Metkovič, Nov. Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrstne kredite.

Prodaja srečke državne razredne loterije.

Otvorja akreditive in izdaja kreditna pisma za tu- in inozemstvo.

Pletarje

izurjene, sprejema proti dobri plači od komada Pletarna v Strnišču, Slovenija r. z. z. o. z. Stanovanje preskrbljeno. 5—1 Delo stalno.

Shimmy — One-Steep Tango-milonga — Boston

se prične poučevati začetkom oktobra. Prijave vsaki dan (razven nedelje in praznika) od 18. do 20. ure: Gosposka ulica 7 (pisarna hotela Balkan). 3—1

Več mizarskih pomočnikov za pohištvo in enega vajenca

sprejme proti dobri plači in oskrbi Franjo Korun (Wagner), Št. Jurij ob Taboru. 3—3

Dobra razsvetljava podpira oko in roko.

OSRAM NITRA

OSRAM to znamko mora nositi žarnica

„LASTNI DOM“ V CELJU

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo, Prešernova ul. 15.

Sprejema hran. vloge in jih obr. po 6 1/2% to je 6.50 Din od sto, proti odpovedi do 3 Din od sto. Pri večjih naložbah po dogovoru Rentni davek plača zadruga ter se ne zaračuni vlagateljem!

Pozivljamo dotično osebo, katera je našla v soboto med 11. in 12. uro dop. črno usnjato denarnico z vsebino nad 2000 Kron in raznimi važnimi dukamenti, od gostilne Branibor do žage Ivo Čater-Gaberje, da isto odda na policijo ali na moj naslov. Oseba je bila opažena. Proti vrnitvi dobi nagrado. Ivan Andič, mizar, Vojnik.

Kontoristinja

z večletno prakso se takoj sprejme. Javijo se naj samo prvovrstne moči, ki so popolnoma perfektno v stenografiji, strojepisju in knjigovodstvu. Ponudbe naj se pošljejo na upravo pod »Dobra moč«. 3—3

Globoko potrtem srcem naznanjamo vsem prijateljem in znanem tužno vest, da je naš iskreno ljubljani gospod

Jernej Košar

orožniški stražmojster v pokoju in posestnik

danes 25. tm. popoldne po dolgi in mučni bolezni v 69. letu svoje starosti, se preselil v lepše, večno življenje.

Pogreb predragega pokojnika bo v četrtek, dne 27. septembra ob pol 5. uri iz hiše žalosti na domače pokopališče.

Sv. maša zadušnica se bo služila v farni cerkvi v petek, dne 28. tm. ob 6. uri zjutraj.

Priporočamo ga v blag spomin! ŽALEC, dne 25. sept. 1923.

Žalujoči ostali.

Proda se

štedilnik

z bakrenim kotlom v dobrem stanju. Vpraša se v Prešernovi ulici 3 v urarski trgovini.

Razširjajte „Novo Dobo“!

Stanovanje

Gospod, ki se želi poročiti, išče stanovanje, eno ali dve sobi s kuhinjo. Plača mesečno do 750 Din. Ev. tudi lahko zamenja svojo prazno sobo za tako stanovanje proti visoki odškodnini. Cenjene ponudbe na upravo lista pod »Mirna stranka«. 2—1

Prvovrstne pšenične otrobe

ima v zalogi

Blagovni oddelek Zadrugne Zveze v Celju.

Z globoko tugo v srcu naznanjamo sorodnikom in znanem tužno vest, da je naš iskreno ljubljani oče, gospod

Franc Mravljak

veleposestnik in župan pri Sv. Antonu na Pohorju

v sredo, dne 26. septembra 1923 po noči v 74. letu svoje starosti mirno zatisnil za vedno svoje blage oči.

Pogreb dragega pokojnika bo v petek, dne 28. septembra ob 10. uri dopoldne na domače pokopališče.

Blagega pokojnika, ki je vse svoje življenje posvetil delu, ohranimo v nepozabnem spominu.

SV. ANTON NA POHORJU, dne 26. septembra 1923.

Katarina Mravljak,

žena

Peter Mravljak, veleposestnik, Vuhred, Franc Mravljak, profesor v Celju, Angela Mravljak, Anton Mravljak, Ivanka Mirnik roj. Mravljak, Ivan Mravljak, Katarina Mravljak, Feliks Mravljak, bančni uradnik v Celju, Kristi Mravljak, otroci.

Ema Mravljak roj. Lakner, Marta Mravljak roj. Hrašovec, Franc Mirnik, snahi in snahe.

Enkrot

za vselej se Vam priporoča samo veletrgovina R. Stermecki, Celje, ako hočete res dobro in poceni kupiti

ČEVLJE

ročno, domače delo, kakor tudi fine tvorniške, obleke za ženske, moške in otroke, perilo, klobuke, pletene jope, čepice in šale, kravate, rokavice, nogavice in sploh vso modno robo za dame in gospe. — Trgovci engros-cene.

BREZPLAČNO

vam pošiljam cenj. dame svoje knjige in brošure

ki obravnavajo vsa diskretna ženska vprašanja. Spoštovane gospe, na vsak način morate brati moje brošure, da se izognete skrbem in pomanjkanju. Na vsa diskretna vprašanja vam odgovorim takoj in vestno. Zahtevajte takoj brošuro E, proti pošiljavi 10 Din (ne znamke) od med. At. Bork-te, Frankfurt a. M., Moselstrasse 48.

Išče se

soba s hrano

za gospodično pri boljši rodbini. Ponudbe na upravo »Nove Dobe«. 2—1

Obiteljska hišica

novi zgrajena, obstoječa iz treh sob, veče, kuhinje in jedilne shrambe, lepo ograjen vrt, na mirnem prostoru, se radi selitve pod vrednostno ceno za Din 150.000— prodaja. Stanovanje takoj na razpolago. Vpraša in ogleda se Celje, mestni vrt. 2—1